SAMMEN OM Miljøløftet

Møtepapir

Styringsgruppa for Miljøløftet

Møte 4/2018, Klokkeslett: 12:15-15:00, Dato: 12. mars 2018,

Bergen kommune, Rådhuset, 14. etg.

Saksbehandler: Torill Klinker
Dato: 27.02.2018
Dok: Møtepapir SG 0418 Miljøløftet

Sakliste

Sak 21/18	Godkjenning av innkalling og sakliste
Sak 22/18	Godkjenning av referat frå møte 03/18
Sak 23/18	Finansieringsplan Bybanen BT 4
Sak 24/18	Miljøløftet, organisering og styringsstruktur
Sak 25/18	Orientering frå møtet med SD og KMD den15. februar
Sak 26/18	Høyringsinnspel til byutgreiinga. Orientering
Sak 27/18	Eventuelt

SAMMEN OM

Miljøløftet

Sak 21/18 Godkjenning av innkalling og saksliste

Forslag til vedtak:

Innkalling og sakliste blir godkjent.

Sak 22/18 Godkjenning av referat frå møte 03/18

Referat er vedlagt i **vedlegg 1**.

Forslag til vedtak:

Vedlagt referat blir godkjent.

Sak 23/18 Finansieringsplan Bybanen BT 4

I Byvekstavtalen i kapittel 3, side 4, heiter det at: «*Staten dekker 50 prosent av kostnaden til Bybanen til Fyllingsdalen slik prosjektet er avgrenset i denne avtalen(….) Statens endelige bidrag blir fastsatt av Stortinget i den ordinære budsjettprosessen på bakgrunn av gjennomført KS2 og endelig finansieringsplan.*»

Endeleg finansieringsplan er no utarbeida. Finansieringsplanen omhandlar mellom anna føresetnader og konklusjonar i KS2, oversikt over ulike kostnadsberarar og finansieringskjelder, samt ei periodisering av kostnadane.

Sjølve finansieringsplanen finn de i **vedlegg 2.**

Forslag til vedtak:

Styringsgruppa vedtek forslag til finansieringsplan, og viser til byvekstavtalen sin formulering om at «Statens endelige bidrag blir fastsatt av Stortinget i den ordinære budsjettprosessen på bakgrunn av gjennomført KS2 og endelig finansieringsplan.»

Sak 24/18 Miljøløftet. Organisering og styringsstruktur.

Bergensprogrammet er avslutta og partane i Miljøløftet presenterer forslag til vidare organisering og styringsstruktur. Sjå **vedlegg 3**.

Forslag til vedtak: Styringsgruppa tek saka til orientering.

Sak 25/18 Orientering frå møtet med SD og KMD 15. februar

Samferdsledepartementet og kommunal- og moderiseringsdepartementet inviterte den 15. februar til eit møte med tema: *Byvekstavtaler for de fire største byområdene*.
Det vert gjeve ei kort orientering / oppsummering etter møtet.

Forslag til vedtak:
Styringsgruppa tek saka til orientering.

Sak 26/18 Høyringsinnspel til byutgreiinga. Orientering.

Byutgreiing for Bergen har vore til høyring for aktuelle partar og omeignskommunar. Ei oppsummering av høyringsinnspela vert presentert.

Forslag til vedtak:
Styringsgruppa tek saka til orientering.

Sak 27/18 Eventuelt

SAMMEN OM

Miljøløftet

Vedlegg 2

NOTAT

Til:	Styringsgruppa
Fra:	Sekretariatet
Kopi til:	Fyll inn.

Saksbehandler:
Torill Klinker/ Adelheid Nes

Vår dato:	07.03.2018
Vår referanse:	Fyll inn.

Sak 23/18 Finansieringsplan, Bybanen byggetrinn 4.

Bakgrunn

Byvekstavtale mellom Hordaland fylkeskommune, Bergen kommune og Staten 2017-2023, heretter kalt *Byvekstavtalen*, ble fremforhandlet mellom Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune, Statens vegvesen og Jernbanedirektoratet, våren 2017, og endelig signert 1. september 2017. Byvekstavtalen fastslår i kapittel 2, side 2, følgende: *«Rammeverket for bymiljø- og byvekstavtalene gjør det mulig å ta med statlig delfinansiering av store fylkeskommunale kollektivinfrastrukturprosjekter. Denne avtalen bygger på NTP 2014-2023 og omfatter ett slikt prosjekt; Bybanen til Fyllingsdalen.»* Videre fastslår Byvekstavtalen i kapittel 3, side 4: *«Staten dekker 50 prosent av kostnaden til Bybanen til Fyllingsdalen slik prosjektet er avgrenset i denne avtalen. Statens halvdel utgjør per dags dato 3,1 mrd. 2016-kroner, jf. punkt 4 Nærmere om Bybanen til Fyllingsdalen. Statens endelige bidrag blir fastsatt av Stortinget i den ordinære budsjettprosessen på bakgrunn av gjennomført KS2 og endelig finansieringsplan.»*

Dette dokumentet er den endelige finansieringsplanen det vises til i Byvekstavtalen slik det er referert over.

Forutsetninger og konklusjoner i KS2

Bybanen finansieres gjennom Byvekstavtalen, men i forbindelse med byggingen av Bybanen gjennomføres det også andre tiltak med andre finansieringskilder. Dette gjelder hovedsakelig gang- og sykkelveier og opparbeidelse av tilliggende områder til bybanetraseen. I KS2-rapporten er alle disse tiltakene tatt med i kostnadsvurderingene. Hovedprinsippene for finansieringen av disse tiltakene, gjengitt i tabellen nedenfor, er hentet fra KS2-rapporten og baserer seg på prinsipper nedfelt i Byvekstavtalen:

Tabell 1

Tiltak	Finansieringskilde
Opparbeidelse av tilliggende områder til bybanetraseen	Deling mellom Bergen kommune/lokale parter og Bybanen gjennom byvekstavtalen
Stamveg sykkel, parsell Kristianborg-Sentrum	Programområde riksveg, staten v/SVV
Program gang- og sykkelveger	Hordaland fylkeskommune gjennom Byvekstavtalen
Gang- og sykkelveger tilhørende bybaneprosjektet	Bybanen gjennom Byvekstavtalen
Gang- og sykkelveg gjennom Løvstakken	Bybanen gjennom Byvekstavtalen
Øvrige investeringer Bybanen	Bybanen gjennom Byvekstavtalen

I henhold til Byvekstavtalen, slik den er tolket i KS2-rapporten, skal tiltak tilhørende Bybanen finansieres 50 prosent gjennom statlig bevilgning basert på P50 for prosjektet. Eventuelle overskridelser utover P50 dekkes ikke av staten.

KS2 konkluderer med følgende kostnadsfordeling, P50 og P85, på de ulike tiltakene som inngår i byggeprosjektet, alle tall i hele millioner kroner (prisnivå okt.2017):

Tabell 2

Kostnadselement	**P50**	**P85**
Park og VA – Bergen kommune	126	143
Gang- og sykkelveg, programområde FV	237	268
Stamveg sykkel, programområde RV	843	955
Bybanen, statens 50% andel	3 198	3 198
Bybanen, lokal 50% andel	3 198	4 049
Sum finansiering	**7 602**	**8 614**

KS2-konsulenten anbefaler at prosjektdirektør tildeles en styringsramme på P30 som tilsvarer 7 150 millioner kroner. Videre foreslår KS2-konsulenten at administrativ ledelse i HFK tildeles et styringsmål på P50 som tilsvarer 7 600 millioner kroner, og at styringsgruppen for Miljøløftet tildeles en kostnadsramme på P85 som tilsvarer 8 600 millioner kroner. Disse forslagene til rammer gjelder alle tiltakene samlet.

Det er i etterkant av KS2 oppdaget en feil i kostnadsfordelingen som er lagt til grunn i KS2-rapporten. Dette gjelder element *B8 Løsmassetunell* med tilhørende påslag for rigg og drift i post B98. Den prisjusterte summen utgjør en forventet kostnad på 117 mill. kroner (ref. tabell i bilag 5 til KS2-rapporten) som feilaktig var vurdert å tilhøre Stamveg sykkel. Det riktige er at dette elementet tilhører Bybanen (løsmassetunell Fløen). Når en korrigerer grunnkalkylen og tilhørende forventet tillegg og usikkerhetsavsetning ser kostnadsfordelingen slik ut:

Tabell 3

Kostnadselement	**P50**	**P85**
Park og VA – Bergen kommune	126	143
Gang- og sykkelveg, programområde FV	237	269
Stamveg sykkel, programområde RV	712	807
Bybanen, statens 50% andel	3 264	3 264
Bybanen, lokal 50% andel	3 264	4 132
Sum finansiering	**7 602**	**8 614**

Med dette kan vi konkludere med at P50 for Bybanen er på 6528 mill. kroner. I henhold til Byvekstavtalen dekkes ikke eventuelle overskridelser utover P50 av staten. Statens andel skal med andre ord begrenses til 3 264 mill. kroner.

Det er knyttet kostnadsmessig usikkerhet til flere elementer i prosjektet. Dette gjelder blant annet depot på Spelhaugen, som ikke er planavklart, erstatningsareal for nybilhåndtering på Mindemyren, samt løsninger knyttet til varelevering på Oasen. Disse usikkerhetene er det ikke tatt høyde for i finansieringsplanen.

SAMMEN OM

Miljøløftet

Endelig oversikt over kostnadsbærere og finansieringskilder

Hordaland fylkeskommune la i styringsgruppemøte 0218 fram forslag om kostnadskutt. Kostnadskuttene ble vedtatt som vist i tabellen under:

Tabell 4

Beskrivelse	Bergen kommune	Programområde FV	Bybanen
Kutte i veibygging Møbelringen-Fabrikkgaten		5	10
Redusere veibygging Minde-Alle-Wergeland		9	
Redusere gangvei-/sykkelfeltbredde i Kanalveien		30	
Ikke bygge sykkelbro over Folke Bernadottes veg, og tilhørende tilknytning vestover		10	
Bassenger Minde sør	12		13
Redusert bygningsmasse depot			40
Fjerne vendesløyfe Spelhaugen			20
Ikke bygge varelevering Oasen			120
Sum kutt	12	54	203
Kostnad etter kuttforslag	**114**	**183**	**6321**

Disse kuttene er lagt til grunn for oppstart av prosjektering og prosjektdirektørens styringsramme.

<u>Vi får da følgende oversikt over tiltak, styringsrammer, styringsmål, kostnadsramme og finansieringskilder:</u>

Tabell 5

Kostnadselement	Styringsramme	Styringsmål (P50)	Kostnadsramme (P85)	Finansieringskilde
Park og VA	114	126	143	Bergen kommune
Gang- og sykkelveg, FV	183	237	269	Bompenger
Stamveg sykkel,	712	712	807	Statlige midler gjennom Byvekstavtalen
Bybanen, statens 50% andel	3160,5	3 264	3 264	Statlige midler gjennom Byvekstavtalen (50/50)
Bybanen, lokal andel	3160,5	3 264	4 132	Bompenger
Sum finansiering	**7333**	**7 602**	**8 614**	

Kostnadene kan periodiseres som følger: (mill. 2017-kr)

Tabell 6

Kostnadselement	Inntil 2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totalt
Park og VA*		-	35	35	34	22	-	**114**
Gang og sykkelveg fv*		-	55	55	53	20	-	**183**
Stamveg sykkel**		54	150	180	178	150	-	**712**
Bybanen, totalt**	168	730	1667	1819	1612	420	108	**6528**
Totalt	**168**	**784**	**1907**	**2089**	**1877**	**612**	**108**	**7537**

*For lokalfinansierte prosjekt er styringsramme lagt til grunn.

** For statlige prosjekt er styringsmål (P50) lagt til grunn

SAMMEN OM

Miljøløftet

Vedlegg 3

NOTAT

Til:	Styringsgruppa
Fra:	Sekretariatet / Administrativ koordineringsgruppe
Kopi til:	Fyll inn.

Saksbehandler/telefon:
Torill Klinker/ 908 99 261

Vår dato:	06.03.2018
Vår referanse:	Fyll inn.

Sak 24/18 Miljøløftet. Organisering og styringsstruktur.

Bergensprogrammet er no avslutta og Miljøløftet sin organisering er i etableringsfasen. I samband med dette har partane i Miljøløftet drøfta forslag til vidare organisering og styringsstruktur.

Styringsgruppa: Arbeidet i Miljøløftet vert leia av ei styringsgruppe med vegdirektøren, byutviklingsbyråden i Bergen, fylkesordføraren i Hordaland, jernbanedirektøren og Fylkesmannen. Vegdirektøren leiar gruppa.

Styringsgruppa har hovudansvaret for god styring og koordinering av Miljøløftet, basert på prinsipp om porteføljestyring og mål- og resultatstyring. Arbeidet skal gje grunnlag for omforeinte saksframlegg til besluttande organ om prioritering av midlane i Miljøløftet. Arbeidet i styringsgruppa skal gje grunnlag for Stortinget, departementet og lokale styresmakter sitt behov for styring og kontroll med bruk av budsjettmidlar og bompengar. Styringsgruppa har tidlegare vedteke styringsmodellen som vist under:

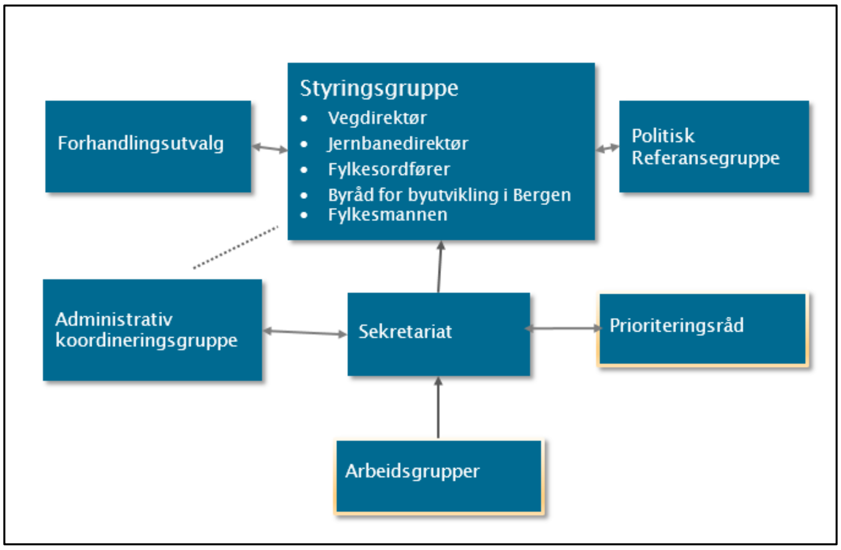

Partane i Miljøløftet oppfattar at styringsgruppa fungerer godt, men ser behovet for på sikt å drøfta storleiken på gruppa. Ein ser også behov for avklåringar med omsyn til nivå på styringsgruppesakene. Styringsgruppa bør i hovudsak handsama saker av meir overordna karakter. Detaljerte, lokale saker bør ein søka avklåring på i andre grupper.

Administrativ koordineringsgruppe (AKG): Denne gruppa erstattar den gamle styringsgruppa i Bergensprogrammet. Gruppa har gjennomført eitt møte, der samtlege partar stilte. I ettertid ser partane eit behov for å redusere storleiken på AKG. Partane foreslår at Bergen kommune, Statens vegvesen og Hordaland fylkeskommune stiller med 2 personar kvar. Jernbanedirektoratet og Fylkesmannen stiller med 1 person kvar. Sekretariatsleiar for Miljøløftet stiller. Anne Iren Fagerbakke held fram som møteleiar.

Hovudoppgåvene for AKG er tett oppfølging av porteføljestyring og økonomistyring i Miljøløftet. Gruppa skal drøfta saker og kunna ta viktige avklåringar i forkant av styringsgruppemøtene. Framover bør AKG-møta difor leggjast tett opp mot styringsgruppemøta, slik at saklista kan drøftast.

Prioriteringsråd: Hovudoppgåvene for gruppa vil vera å drøfta og prioritera ulike prosjekt, med tanke på vidare drøfting i AKG (og eventuelt styringsgruppa.) Denne gruppa er tenkt å ta over ein del av dei gamle FKG-oppgåvene, samt dei mindre sakene som tidlegare låg til styringsgruppa i Bergensprogrammet. Prioriteringsrådet fungerer i dag som ei faggruppe med medlemmer frå dei ulike etatane som støtter sekretariatet i utgreiingsarbeid. Med nye oppgåver må deltaking i gruppa drøftast på nytt. I prioriteringsrådet bør faggruppeleiarane og representantar for dei ulike etatane stilla. Sekretariatsleiar vil leia prioriteringsrådet.

Sekretariatet: Sekretariatet består av leiar og kommunikasjonsansvarleg. Sekretariatet er saksførebuande organ for styringsgruppa og for AKG og skal syta for at det vert utarbeida saksunderlag og faglege utgreiingar som er naudsynt for styringsgruppa sine vedtak. Sekretariatet skal vidare utarbeida årleg handlingsprogram, følga opp og rapportera ressursbruk og måloppnåing, samt føreslå og setta i drift styringsprinsipp og styringsverkty.

Sekretariatet skal vidare koordinera dei ulike nivåa i organisasjonen og leggja til rette for god kommunikasjon og gode beslutningsprosessar. Sekretariatsleiar vil på sikt leia Prioriteringsrådet. Sekretariatsleiar vil på sikt vera sekretær også for AKG.

Faggruppene: Det er i dag fem faggrupper. Det er behov for å vurdera dagens faggruppestruktur. Partane foreslår at faggruppene bringer sine saker inn til prioriteringsrådet, som igjen arbeider sakene vidare til AKG. Faggruppeleiarane bør sitta i prioriteringsrådet.

Politisk referansegruppe: Gruppa er samansett av gruppeleiarar i fylkestinget, leiar av samferdselsutvalet samt politisk leiing i Bergen kommune og ordførarane i kommunane Fjell, Askøy, Lindås og Os. Intensjonen har vore å syta for politisk forankring undervegs fram mot politiske vedtak som omhandlar Miljøløftet. Gruppa har til no berre hatt eitt møte. Partane ser det som viktig at desse vert samla minst ein gong årleg, og helst i samband med utarbeiding av handlingsprogrammet. Møtet bør leggjast som ei forlenging av eit styringsgruppemøte.

Forhandlingsutvalg: Ved handsaming av større prinsipielle saker skal styringsgruppa drøfta desse med ytterlegare to representantar kvar frå Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune. Saman med styringsgruppa utgjer desse forhandlingsutvalget.
Denne gruppa vert i hovudsak oppretta i samband med forhandling. Slik den er plassert i organisasjonskartet skaper det forvirring. Partane tilrår difor at gruppa vert fjerna frå det ordinære organisasjonskartet.

Nytt forslag til organisasjonsmodell: